

2014

**PLAN AKTIVNOSTI
INSTITUTA ZA TURIZAM**

Zagreb, ožujak 2014.

PLAN AKTIVNOSTI INSTITUTA ZA TURIZAM: 2014¹

1. UVOD

Polazišta – ukratko o Institutu

Institut za turizam jedini je javni znanstveni institut u Hrvatskoj² specijaliziran za inovativna, međunarodno konkurentna istraživanja na području turizma, u jednoj od najvećih i najbrže rastućih 'industrija' u svjetskim kao i u nacionalnim okvirima. Institut je i jedan od najstarijih instituta za turizam u Europi te institucija s najviše znanstvenih i stručnih referenci vezanih uz turizam u regiji.

Osnovan je 1959. godine, a 1986. postao je javna znanstvena institucija i od tada nosi današnji naziv – Institut za turizam. U 55 godina svog postojanja transformirao se od inicijalno male konzultantske organizacije u modernu znanstvenu instituciju s multidisciplinarnim timom koji razvija složene znanstvene projekte, proširuje područja istraživanja na izučavanje cjelokupnog fenomena turizma, osobito utjecaja njegovog razvoja na ekonomiju, društvo i okoliš te time pridonosi gospodarstvu, zapošljavanju i kvaliteti života. Osnovan da bi svojim radom pratio snažnu turističku ekspanziju, danas svojim istraživačkim, edukativnim i savjetodavnim radom podupire održivi razvoj turizma u Hrvatskoj i u regiji. Istodobno, Institut je prepoznat u međunarodnoj znanstvenoj zajednici kroz sudjelovanje u međunarodnim mrežama istraživača u turizmu oslanjajući se na svoje strateške ciljeve, strateške ciljeve Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta te razvojnu strategiju RH.

Institut niz godina unapređuje i transformira svoje aktivnosti prateći suvremene turističke tokove i održavajući veze s drugim specijaliziranim institucijama u zemlji i inozemstvu; razvija vlastite znanstvene pristupe i metode, a njegovu prepoznatljivost određuju kontinuirani istraživački projekti i izdavačka djelatnost. Svoja dostignuća Institut duguje aktivnom radu multidisciplinarnog tima s 22 istraživača i stalnom izučavanju učinaka turizma sa stajališta ekonomije i marketinga, prometa, geografije, ekologije, sociologije, prostornog planiranja i drugih znanstvenih disciplina.

Osvrt na 2013. godinu

Temeljeći svoj rad na planskim dokumentima i uz izuzetan napor svih djelatnika, Institut je tijekom 2013. godine unaprijedio mnoga područja svog djelovanja uvodeći određene poslovne procedure i instrumente praćenja efikasnosti rada. Ovaj revidirani Plan aktivnosti Instituta za 2014. godinu uzeo je u obzir akreditacijsku preporuku Agencije za znanost i visoko obrazovanje u postupku reakreditacije.³

¹ "Plan aktivnosti Instituta za turizam: 2014." temeljen je na sljedećim dokumentima: „Strateški plan Instituta za turizam: 2011.-2015.“, „Plan istraživanja Instituta za turizam: 2013. – 2017.“ i „Izvešće Stručnog povjerenstva u procesu reakreditacije“, AZVO (6. prosinca 2013).

² Djelovanje Instituta za turizam uređeno je Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 46/07 i 45/09), Zakonom o ustanovama (NN 76/93), Pravilnikom o osnovama financiranja znanstveno-istraživačkih instituta (NN 38/97 i 28/99), Pravilnikom o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/10), Zakonom o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) kao i Statutom Instituta za turizam i Izmjenama i dopunama Statuta (2007).

³ Akreditacijska preporuka Agencije za znanost i visoko obrazovanje u postupku reakreditacije Instituta za turizam (17. ožujka 2014.).

Znanstveni rad usmjeren je i potican sastancima virtualnih odjela (tematskih skupina) na kojima su se kontinuirano razmatrale određene istraživačke ideje kao i davali prijedlozi vezani uz realizaciju znanstvenih radova i istraživanja. Za poticaj istraživača uvedene su nagrade za najbolji objavljeni rad, a redovito se kontrolirao status pojedinih radova što je rezultiralo ostvarenjem postavljenog cilja, tj. povećanjem ukupnog broja objavljenih znanstvenih radova kao i onih objavljenih u relevantnim bazama. Dakle, cjelokupna znanstvena produktivnost Instituta je u usporedbi s drugim znanstvenim institucijama iz područja društvenih znanosti podignuta u 2012. i 2013. godini prema svim kategorijama koje je uveo MZOS u sklopu višegodišnjeg kriterijskog financiranja. Shodno tome, i dalje će se nastaviti poticati i nadzirati znanstveni rad prema preporukama za poboljšanje znanstvenog rada (poticanje mladih znanstvenika na aktivniji razvoj znanstvene karijere).

Organizacija rada kao i stručni rad unaprijeđeni su uvođenjem ISO standarda, a teška gospodarska situacija utjecala je na smanjene vlastitih prihoda u odnosu na prethodnu, 2012. godinu. No, to smanjenje prihoda nije utjecalo na smanjenje ulaganja u znanstveni rad već su iznosi za različite troškove provođenja istraživanja, pohađanja doktorskih studija kao i objavljivanja te nabavke literature povećani u odnosu na prethodnu godinu.

U ovome se dokumentu, polazeći od postojećeg stanja, utvrđenih prednosti i slabosti djelovanja Instituta kao i ostvarenja u prethodnome razdoblju te donešenog „Strateškog plana razvoja: 2011.-2015. godina“, planiraju aktivnosti za 2014. godinu, uključujući organizaciju, kadrove i izvore financiranja koji su nužni za realizaciju ovog plana. Dakle, temeljna intencija donošenja ovoga dokumenta je operacionalizacija strateškog, srednjoročnog plana na godišnjoj razini, a time i ostvarivanje planiranih zadaća, nadzor nad tijekom ostvarivanja kao i povećanje uspješnosti na svim područjima djelovanja Instituta.

2. VIZIJA, MISIJA I STRATEŠKI CILJEVI

Vizija Instituta za turizam temelji se na nekoliko ključnih prednosti. Prije svega, Institut je jedan od najstarijih instituta za turizam u Europi i institucija s najviše znanstvenih i stručnih referenci u regiji. Osim toga, među glavne prednosti Instituta za turizam mogu se ubrojiti dugogodišnje iskustvo i kumulirana znanja provedenih primarnih istraživanja kao i kontinuirana suradnja s gospodarstvom i javnim sektorom u turizmu. Povjerenje gospodarstva i realizacija mnogih ideja i koncepata potvrđuju se u praksi kroz pospješene rada javnog sektora u turizmu i povećanje konkurentne sposobnosti turističkih poduzeća u Hrvatskoj. U Izvešću Stručnog povjerenstva u procesu reakreditacije Instituta za turizam kao prednosti Instituta konstatirano je kako Institut provodi najrelevantnija periodička istraživanja hrvatskog turizma i kako se rezultati istraživanja koriste u razvoju turizma, a suradnja s industrijom rezultira značajnim doprinosom u području turizma.

Na temelju takve istraživačke i savjetodavne tradicije, VIZIJA je Instituta:

Institut za turizam je kao samostalna znanstvena institucija lider u primijenjenim znanstvenim istraživanjima u turizmu na području regije. Njegujući izvrsnost, timski rad i suradnju, svojim aktivnostima povezuje istraživački rad i edukaciju, a svojim spoznajama uspješno inovira turističku praksu.

MISIJA Instituta za turizam jest *provođenje istraživanja različitih obilježja multidisciplinarnog fenomena turizma*. Kao jedini nacionalni istraživački centar u Hrvatskoj specijaliziran za

istraživanja u području turizma, Institut za turizam kontinuirano razvija vlastite metode istraživanja i usavršava svoj radni tim. Shodno postavljenim ciljevima ekonomske i fiskalne politike RH (poticanje znanja, izvrsnosti i kulture; zaštita okoliša i prostorni razvoj i pozicioniranje Hrvatske kao jedne od vodećih europskih destinacija) te vezano uz postignuta ostvarenja u prethodnom razdoblju, GLAVNI STRATEŠKI CILJEVI Instituta za turizam u razdoblju 2011.-2015. godine su:

- **Liderstvo u primijenjenim i razvojnim istraživanjima u turizmu;** ostvaruje se kontinuiranim stvaranjem i održavanjem izvrsnosti u istraživanjima,
- **Stvaranje istraživačke jezgre međunarodne prepoznatljivosti;** ostvaruje se vođenjem i primjenom pokazatelja uspješnosti i fleksibilnom internom organizacijom rada i
- **Znanstveno i stručno djelovanje u funkciji razvoja turističkog sektora;** ostvaruje se različitim aktivnostima popularizacije znanstvenog rada i razvojem programa aktivnosti za podršku razvoju turizma.

Sukladno prednostima, ali i nedostacima Instituta koji se pretežno odnose na još uvijek nedovoljnu međunarodnu prepoznatljivost Instituta te na temelju navedenih strateških ciljeva planirana su istraživanja i aktivnosti kojima će se ostvariti navedeni ciljevi u 2014. godini.

3. ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKE AKTIVNOSTI U 2014. GODINI

Planirane istraživačke aktivnosti u 2014. godini obuhvaćaju provođenje nekoliko primarnih istraživanja, od kojih i nastavak longitudinalnog istraživačkog projekta TOMAS Ljeto, nastavak aktivnosti na internim projektima Instituta za turizam kao i pokretanje nekih novih internih projekata, te kontinuirani rad na aktivnostima popularizacije znanosti i transfera znanja u gospodarstvo, ali i zemlje regije. Rad na istraživačkim aktivnostima odvijat će se u okviru četiri tematske skupine, slijedeći *Plan istraživanja Instituta za turizam 2013. – 2017.*, s glavnim ciljem podizanja razine i uspješnosti znanstvene produkcije.

U 2014. planirane su obrane dviju doktorskih disertacija, sudjelovanje na, u prosjeku, dvije znanstvene konferencije po znanstveniku te objavljivanje oko 30 znanstvenih radova (A1 plus A2), od čega barem trećina u bazama WoS i Scopus.

U nastavku se ukratko opisuju istraživačke aktivnosti planirane za 2014. godinu, a prema usmjerenjima pojedinih tematskih skupina.

Tematska skupina 1.: EKONOMSKI UČINCI TURIZMA I PROGNOZIRANJE

1. Ekonomski učinci i konkurentnost hrvatskog turizma

- **Projekt izrade TSA za 2011. godinu**
U okviru aktivnosti na mjerenju doprinosa turizma gospodarstvu RH, u 2014. godini planiran je nastavak rada vezan uz razvoj satelitskog računa turizma RH (TSA). Planirana je izrada TSA za 2011. godinu koja će po prvi put uključiti i izradu TSA tablice 7 – Zaposlenost u turizmu i TSA tablice 10 – Nemonetarni pokazatelji. Nastavit će se rad na razvoju modela za procjenu indirektnih ekonomskih učinaka turizma. Istraživanja u okviru izrade TSA najvećim dijelom financira Ministarstvo turizma RH.

- **Konkurentnost turističke destinacije**

Istraživanje različitih aspekata konkurentnosti turističke destinacije trajno je područje interesa Instituta za turizam i jedan od internih znanstvenih projekata Instituta. Tijekom 2014. godine nastavit će se aktivnosti mjerenja konkurentne pozicije hrvatskog turizma kroz udio Hrvatske u relevantnom konkurentskom okruženju na osnovi podataka o noćenjima i smještajnom kapacitetu.

U okviru mjerenja konkurentnosti turističke destinacije planirano je i pokretanje projekta mjerenja konkurentnosti gradova na tržištu poslovnog turizma, uključujući analizu obilježja potražnje poslovnog turizma, analizu trendova na MICE tržištu Europe, benchmark analizu važnijih i relevantnih destinacija na području Srednje i Istočne Europe te procjenu potencijalne potražnje za poslovnim turizmom.

- **Mjerenje konkurentne sposobnosti hrvatskog turizma korištenjem IPA analize (interni znanstveni projekt)**

U okviru rada na mjerenju konkurentnosti turističke destinacije, u 2014. godini planirano je provođenje primarnog istraživanja. Istraživanjem će se sagledati percepcija hrvatskih dionika turističkog razvoja o važnosti i učincima na šest područja konkurentnosti (razvoj održivog turizma, marketing, upravljanje rizicima, klimatske promjene, inovacije u razvoju proizvoda, obrazovanje u turizmu i ugostiteljstvu) na osnovi pedesetak pokazatelja. U analizi podataka primijenit će se IPA analiza (Importance Performance Analysis), a rezultati za Hrvatsku će se usporediti s onima prikupljenim za Sloveniju i Srbiju.

2. Prognoziranje turističke potražnje (interni znanstveni projekt)

- Planira se nastavak na aktivnostima vezanim uz prognoziranje kratkoročnog kretanja inozemne turističke potražnje. U okviru projekta planirano je i izdavanje 'newslettera' Instituta za turizam.

Tematska skupina 2.: PONAŠANJE I ISKUSTVA POSJETITELJA

U 2014. godini planirano je provođenje dva istraživanja u skupini istraživanja ponašanja i iskustava posjetitelja u različitim segmentima turističke potražnje (TOMAS). Oba istraživanja najvećim će dijelom financirati Ministarstvo turizma RH i sustav TZ. U okviru rada ove tematske skupine planirane su i nove aktivnosti, uključujući i primarna istraživanja, na internom znanstvenom projektu Instituta pod nazivom „Transformativna uloga turizma u 21. stoljeću“.

1. Istraživanje i trendovi turističke potražnje u Hrvatskoj

- **Istraživački projekt TOMAS Ljeto 2014.**

Nastavak longitudinalnog istraživanja turističke potražnje u primorskim županijama (TOMAS Ljeto) koje prati motivaciju, aktivnosti, zadovoljstvo i potrošnju ljetnih odmorišnih turista – najznačajnijeg segmenta hrvatskog turizma. Istraživanje TOMAS Ljeto do danas je provedeno osam puta (1987., 1989., 1994., 1997., 2001., 2004., 2007., 2010.). Kao metodološki novitet u istraživanju 2014. godine planira se formiranje on-line panela naših gostiju (na temelju e-mail adresa ispitanika, za one ispitanike koji će biti voljni ostaviti svoju e-mail adresu). On-line panel pruža mogućnost naknadnog istraživanja određenih obilježja, preferencija i stavova posjetitelja. Istraživanje će u 2014. godini rezultirati i obilježjima turističke potražnje u predsezoni i postsezoni jer će se provoditi od travnja do listopada 2014.

- **Istraživački projekt TOMAS NAUTIKA Kruzing 2014.**
Istraživanje će omogućiti analizu trendova u obilježjima potražnje međunarodnog kruzinga na moru (prvo takvo istraživanje provedeno je 2006. godine) te, po prvi put prema TOMAS metodologiji, i sagledavanje obilježja potražnje u domaćem kruzingu na moru, izrazito rastućem segmentu turističke potražnje.

2. Transformativna uloga turizma u 21. stoljeću (znanstveni projekt)

- U 2014. godini planiran je rad na pregledu literature na temu transformativne snage turizma te provođenje primarnog istraživanja (osobni intervju na oko 300 ispitanika) s ciljem sagledavanja obilježja, profila i obrasca putovanja tzv. transformativnih turista. Planirana je i izrada posebnog izvještaja.

Tematska skupina 3.: UPRAVLJANJE ODRŽIVIM RAZVOJEM TURIZMA

1. Baza znanja za održivi razvoj turizma (interni znanstveni projekt)

- U okviru ovog internog znanstvenog projekta nastaviti će se aktivnosti na razvoju sustava za potporu odlučivanja u turizmu (BIST), razvoju digitalnog katastra i atlasa turističkih atrakcija, indikatorima turističke razvijenosti, prihvatnog kapaciteta i konkurentne sposobnosti te utjecaju informacijskih i komunikacijskih tehnologija na mala i srednja poduzeća u turizmu. U okviru mjerenja utjecaja informacijskih i komunikacijskih tehnologija na mala i srednja poduzeća u turizmu provest će se i primarno istraživanje (poštanska anketa elektronskom poštom uz dva 'follow-up'-a) na oko 60 turističkih poduzeća (hotelska poduzeća, mali i obiteljski hoteli, kampovi i turističke agencije).

2. Upravljanje održivim razvojem

- **Utvrđivanje zadovoljstva dionika turizmom i zaštitom na području NP Plitvička jezera** (interni znanstveni projekt)
Primarno istraživanje provest će se na nevjerojatnom uzorku od 400 posjetitelja parka i 100 kućanstava s područja administrativnih jedinica u sklopu nacionalnog parka. Metoda prikupljanja podataka je osobni intervju, uz upitnik kao instrument istraživanja.
- **Integralni model upravljanja destinacijama zaštićene prirode** (interni znanstveni projekt)
Cilj projekta je razvoj integralnog modela upravljanja zaštićenim područjem, kroz prethodno utvrđivanje svih ekonomskih, ekoloških, socioloških, geografskih i krajobraznih osobitosti područja. Razvijeni teorijski model testirat će se na primjeru NP Plitvička jezera.
- **Brendiranje destinacije kao čimbenik njene konkurentne sposobnosti: primjer Hrvatske** (interni znanstveni projekt)
U okviru projekta planirana je izrada pregleda literature na temu konkurentnosti turističke destinacije i brendiranja te utjecaju brendiranja na konkurentnost destinacije. Primarno istraživanje ima za cilj utvrditi u kojoj mjeri turističke destinacije

u Hrvatskoj provode proces brendiranja. Istraživanje će biti provedeno na uzorku od 85 turističkih zajednica mjesta u kojima je provedeno istraživanje TOMAS Ljeto 2010. U istraživanju će se koristiti upitnik kao instrument istraživanja, a podaci će se prikupiti on-line, korištenjem QuestionPro softvera.

Također se planira provođenje primarnog istraživanja na uzorku lokalnog stanovništva vezano uz viziju i razvoj koncepta brenda za jednu primorsku destinaciju u Hrvatskoj.

Tematska skupina 4.: PROMET, PROSTOR I TURIZAM

U okviru tematske skupine Promet, prostor i turizam planiran je nastavak aktivnosti na analizi odnosa između razvijenosti prometnog sustava i atraktivnosti turističke destinacije. U okviru aktivnosti planirano je i pokretanje novog znanstvenog internog projekta s temom ambijentalne vrijednosti u turizmu.

- **Istraživanje dnevne mobilnosti stanovnika Hrvatske**
Cilj istraživanja koje se planira započeti u 2014. je uspostaviti sustav kontinuiranog istraživanja mobilnosti stanovnika Hrvatske te na primjeru nekoliko gradova kvantificirati parametre koji utječu na dnevnu mobilnost u hrvatskim uvjetima. U prvoj godini provođenja pripremit će se primarno kvantitativno istraživanje na reprezentativnom uzorku kućanstava u četiri hrvatska grada.
- **Određivanje glavnih skupina negativnih utjecaja na prirodna zaštićena područja** (interni znanstveni projekt)
Osnovni je cilj primarnog istraživanja utvrđivanje glavnih skupina negativnih čimbenika te njihove distribucije u svjetskim zaštićenim područjima. Planirani uzorak u istraživanju je 300 zaštićenih područja na svim kontinentima. Podaci će se prikupiti on-line, koristeći upitnik kao instrument istraživanja. Utjecaj pojedinog negativnog čimbenika u prostoru mjerit će se Likertovom skalom. Faktorska analiza primijenit će se za utvrđivanje osnovnih skupina područja s obzirom na negativne čimbenike.
- **Analiza promjene krajobraznih jedinica** (interni znanstveni projekt)
Planirano je provođenje analize krajobraznih jedinica zaštićenih područja u GIS softveru za razdoblje od 1970. do 2006. s ciljem utvrđivanja u kojoj mjeri su razvoj turizma, deagrarizacija, industrijalizacija i demografska stagnacija pridonijeli promjeni tradicionalnih krajobraza. Među ključnim podacima za istraživanje su Landsat rasteri za područje Hrvatske 1976., 1990. i 2006. godine na temelju kojih će se provesti analiza promjene u krajobraznim jedinicama i CORINE Land Cover Hrvatska koji predstavlja digitalnu bazu podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta Republike Hrvatske za razdoblje 1980.-2006.
- **Značaj ambijentalne vrijednosti za turizam** (interni znanstveni projekt)
U prvoj godini provođenja planirana je izrada pregleda literature na temu ambijentalne vrijednosti, sastavnica ambijentalne vrijednosti, načina njenog mjerenja i utjecaja ambijentalne vrijednosti na turizam. Definiranje mogućih područja daljnjeg istraživanja ('research gaps') omogućit će postavljanje plana primarnih istraživanja za sljedeće razdoblje.

- Planiran je i **nastavak aktivnosti na projektima racionalnog korištenja zemljišta**: primjer Makarske rivijere te arhitektonske povijesti hotelskih naselja duž Jadrana (izložbe u dva hrvatska grada).

Jedno od područja istraživačkih aktivnosti Instituta, koje se odvija izvan tematskih skupina, je i **edukacija u turizmu**. U 2014. godinu planirano je provođenje kvalitativnog istraživanja u cilju unapređenja kompetencija za potrebe hrvatskog turizma.

4. EDUKATIVNE I POPULARIZACIJSKE AKTIVNOSTI I SURADNJA U 2014. GODINI

Osim znanstveno-istraživačkih aktivnosti, značajna područja djelovanja Instituta za turizam su i edukativne i popularizacijske aktivnosti te suradnja s gospodarstvom i javnim sektorom. U nastavku se, prema područjima, navode aktivnosti planirane u 2014. godini.

Područje	Aktivnosti
Edukacija u turizmu	<ul style="list-style-type: none"> ○ Nastavak aktivnog sudjelovanja u visokom i cjelogodišnjem obrazovanju ○ Povezivanje istraživačkog rada i obrazovanja putem organizacije edukativnih seminara i radionica
Uključivanje u mreže istraživača	<ul style="list-style-type: none"> ○ Suradnja na međunarodnim znanstvenim projektima ○ Sudjelovanje u radu međunarodnih i domaćih inicijativa i mreža istraživača (nastavak suradnje na 'Critical tourism studies', ARTUR – Arhitektura i turizam i dr.)
Transfer znanja u regiju	<ul style="list-style-type: none"> ○ Savjetodavan rad na području prenošenja metodoloških znanja vezanih uz istraživanja turističke potražnje (BiH, Crna Gora, Albanija)
Uvođenje i primjena novih metoda istraživanja	<ul style="list-style-type: none"> ○ Edukacija znanstvenika Instituta u korištenju pojedinih softvera (pohađanje specijalističkog seminara i korištenje softvera u obradi podataka); kontinuirana aktivnost ○ Znanstvene radionice vezane uz nove metode (dizajn krajobraza i sl.); nastavak aktivnosti
Popularizacija znanstvenog rada	<ul style="list-style-type: none"> ○ Podizanje kvalitete međunarodnog časopisa TOURISM (redizajn časopisa, analiza i plan za povećanje broja bodova dobivenih na temelju mjerila za određivanje vrsnoće znanstvenih časopisa MZOS-a, npr. indeksiranost u međunarodnim bibliografskim bazama podataka) ○ Aktivnosti povodom proslave 55-te obljetnice Instituta (organizacija izložbe u muzeju Mimara) ○ Nastavak izdavanja publikacije „Turizam u brojkama“ ○ Nastavak organizacije javnih tribina pod nazivom 'Rasprave o turizmu'

Suradnja s gospodarstvom i javnim sektorom

- Suradnja s javnim sektorom na izradi važnih strateških dokumenata (Akcijski planovi koji prate Strategiju razvoja turizma u RH do 2020.; regionalni i destinacijski planovi razvoja turizma)
- Suradnja s različitim udrugama u turizmu
- Stručni članci, nastupi na stručnim skupovima, nastupi u medijima
- Kontinuirano informiranje javnosti o svim aktivnostima Instituta (web portal)

5. ORGANIZACIJA, LJUDSKI RESURSI I POKAZATELJI USPJEŠNOSTI

Organizacija

Kao i u drugim javnim institutima, Institutom za turizam upravlja ravnatelj i Upravno vijeće, uz pomoć Znanstvenog vijeća te Kolegija kao savjetodavnog tijela ravnatelja, u rad kojeg su uključeni svi djelatnici. Institut nema odjele niti posebne organizacijske cjeline (Biblioteka je samo prostorno izdvojena). Primjenjuje se projektna organizacija rada tj. za svaki znanstveno-istraživački projekt imenuje se voditelj koji određuje tim istraživača na projektu. Uz ovakav način rada, a kako bi se operacionalizirali srednjoročni ciljevi, krajem 2012. godine uvedeni su 'virtualni' odjel kao skupine istraživača okupljenih oko zajedničkih istraživačkih interesa koje nazivamo tematskim skupinama.

Uspostavljena organizacija rada kao i sve uvedene procedure usmjerene unapređenju rada istraživača kao i administracije zadržat će se i u 2014. godini. S ciljem povećanja broja i kvalitete znanstvenog rada planirana su tri do četiri sastanka svake tematske skupine. Vezano uz unapređenje cjelokupnog rada Instituta i ISO 9001:2008 standarde uvedene u 2013. godini, poštivat će se sve uspostavljene procedure.

Ljudski resursi; znanstveni projekti

Institut za turizam je jedina znanstvena institucija koja okuplja tim znanstvenika specijaliziranih u različitim poljima i granama važnim za promatranje i izučavanje turizma i čiji su znanstveni projekti interdisciplinarnog karaktera (22 istraživača od 30 djelatnika, koji povezuju područja ekonomije, prometnih znanosti, geografije, arhitekture, matematike i statistike, sociologije). U 2013. godini završena su dva znanstvena projekta i to "Mjerenje važnosti utjecaja turizma na gospodarstvo Hrvatske" na kojem je bilo zaposleno 13 znanstvenika, istraživača i tehničkog osoblja, dok je na projektu "Međuodnos turizma, prostora i prometa", radilo 10 istraživača. Institut se javio na natječaj Hrvatske zaklade za znanost te je prijavljen projekt pod nazivom „Transformativna uloga turizma“.

U ovome trenutku broj zaposlenih istraživača odgovara potrebama rada ali, s obzirom na sve veći broj projekata koji traže posebnu administraciju, potreban je djelatnik koji bi se bavio projektnim menadžmentom kao svojom primarnom zadaćom. No, najvažniji cilj koji je potrebno postići u ovom razdoblju jest ispuniti uvjete za reakreditaciju Instituta, vezanu upravo za ljudske resurse tj. uz potreban broj zaposlenih znanstvenika. To će se postići izborom u odgovarajuće znanstveno zvanje istraživača koji su u procesu izbora odnosno u

procesu stjecanja doktorata u 2014. godini. Očekuje se da bi Institut do kraja 2014. godine odnosno početkom 2015. godine imao potrebnih 15 i više znanstvenika.

Pokazatelji uspješnosti

Cjelokupni znanstvenoistraživački rad Instituta sastavljen je od pojedinačnih doprinosa istraživača, a oni su zbroj različitih aktivnosti; najvažnije uključuju sudjelovanje i rad na znanstvenim projektima, objavljivanje znanstvenih i stručnih radova, recenzije i urednički rad, sudjelovanje u edukaciji kroz nastavu i/ili seminare i radionice, mentorski rad, sudjelovanje u radu domaćih i međunarodnih asocijacija, suradnju s istraživačima iz partnerskih organizacija, znanstvenu administraciju, sudjelovanje u aktivnostima popularizacije istraživanja, pripremu i nastupe u medijima, davanje informacija na upit široj javnosti, savjetodavni rad sa studentima i druge aktivnosti. Većina navedenih aktivnosti mjerljive su i mogu se iskazati određenim pokazateljima uspješnosti (npr. broj objavljenih radova, broj aktivnosti unutar određene skupine, broj projekata, broj ostvarenih suradnji i slično), no radno vrijeme svakog pojedinca dijeli se na velik broj različitih aktivnosti koje s obzirom na obim poslova nije uvijek moguće zabilježiti, pa onda niti mjeriti. Mjerljive aktivnosti Instituta obuhvaćene su pokazateljima potrebnim Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta RH u okviru višegodišnjeg kriterijskog financiranja i pokazuju napredak. O ukupnim godišnjim dostignućima na svim područjima Institut za turizam kontinuirano od 2007. godine redovito izvještava Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH putem detaljnih godišnjih izvještaja i na taj način transparentno pokazuje rad institucije kao i svih zaposlenih djelatnika.

6. IZVORI FINANCIRANJA

Institut će sukladno strateškim odrednicama djelovanja i u 2014. godini nastaviti rad na znanstvenim istraživanjima financiranim od Hrvatske zaklade za znanost kao i istraživačkim projektima financiranim iz drugih izvora (javni sektor, interni izvori). Takvi izvori financiranja omogućit će provođenje istraživanja koja su (a) podlogom za objavljivanje znanstvenih radova, ali i (b) omogućuju podmirivanje zajedničkih troškova (školarine, licence, nabavka literature, nabavka i održavanje računala, članstva, zaštita i osiguranje i dr.) djelatnika Instituta. S obzirom na manje prihode od vlastite djelatnosti u 2013. godini, u 2014. godini važno je ostvariti određeno povećanje kako bi Institut i istraživači bili u mogućnosti ostvariti planirane istraživačke ciljeve, a time i strateške ciljeve Instituta. U 2014. godini se očekuje udio od oko 35% vlastitih prihoda u ukupnima. Dio istraživačkih aktivnosti u 2014. godini financirat će Institut iz vlastitih sredstava (tzv. interni znanstveni projekti) kao što je već navedeno u okviru znanstvenih i istraživačkih aktivnosti Instituta čime će se realizirati i preporuke Stručnog povjerenstva u procesu reakreditacije Instituta.

U izvorima financiranja uz javni sektor i turističko gospodarstvo potrebno je, koliko je moguće povećati broj (znanstvenih) projekata financiranih iz međunarodnih izvora. Kako bi se Institut mogao nadmetati za takva sredstva nužna je specijalizacija jednog djelatnika za projektni menadžment. Ovim je planom predviđen i transfer znanja koji bi omogućio da Institut primjenjuje svoja znanja u drugim zemljama u regiji kao i sudjelovanje s institucijama iz drugih zemalja na većim međunarodnim projektima. Kao što je i dosada bio slučaj, ovakva kombinacija izvora financiranja omogućila bi izvršenje predviđenih zadaća Instituta kao javne znanstvene institucije i ispunjavanje strateških ciljeva.

7. ZAKLJUČCI

Institut za turizam jedini je znanstveni javni institut specijaliziran za istraživanja na području turizma u Hrvatskoj. Od 1959. godine kada je osnovan Institut je prešao dug razvojni put i razvio se u modernu znanstvenu instituciju koja, u skladu s mogućnostima i zadaćom unapređenja istraživanja na ovom složenom, multidisciplinarnom području, kontinuirano prati i unapređuje razvoj turizma u Hrvatskoj. Oslanjajući se na svoje strateške ciljeve te razvojnu strategiju RH i strateški plan Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, Institut kao pridružena članica UNWTO-a i drugih međunarodnih asocijacija sudjeluje aktivno u međunarodnim mrežama istraživača u turizmu.

Na temelju vizije definirani su i glavni strateški ciljevi Instituta za turizam u razdoblju 2011.-2015. godine: (1) liderstvo u primijenjenim i razvojnim istraživanjima u turizmu, (2) stvaranje istraživačke jezgre međunarodne prepoznatljivosti i (3) znanstveno i stručno djelovanje relevantno za turizam kao prioritetno razvojno područje u Hrvatskoj. U ovome *Planu aktivnosti Instituta za 2014. godinu* planiraju se znanstveno-istraživačke, popularizacijske i druge aktivnosti kojima se operacionaliziraju sva tri strateška cilja. Institut je svojim dosadašnjim djelovanjem pokazao uspješno povezivanje znanstvenih istraživanja i prakse, uspješan je u suradnji s javnim sektorom, prepoznatljiv u domaćoj javnosti, i tim svojim uspjesima u budućem razvoju mora pridodati veću međunarodnu prepoznatljivost na području znanstvenog rada.